

Předložená diplomová práce pojednává o alternativách k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, neboť jediné tyto mohou z dlouhodobého hlediska vyřešit palčivý a v současnosti velice aktuální problém přeplněnosti věznic. Cílem této práce bylo jednak teoretické vymezení alternativ nepodmíněného trestu odnětí svobody s ohledem na českou právní úpravu a jednak rozbor jednotlivých alternativ, které český právní řád nabízí.

Úvodní část práce je zaměřena na význam alternativních trestů v systému sankčních institutů. Práce je dále členěna do dvou hlavních kapitol právě s ohledem na zmíněné dva cíle, na něž byla zaměřena. První kapitola věnovaná vymezení pojmu „alternativ k nepodmíněnému trestu odnětí svobody“ je členěna na čtyři podkapitoly. První podkapitola na pozadí současných pojetí alternativ dostupných na poli českého doktrinálního prostředí usiluje o teoretické vymezení prostřednictvím kritérií, na jejichž základě je možné daný institut za takovou alternativu považovat. Druhá podkapitola vysvětluje preferenci alternativních trestů před nepodmíněným trestem odnětí svobody. Třetí podkapitola se věnuje vývoji české trestní politiky směrem k alternativním trestům. Následně ve čtvrté podkapitole autorka provádí současnými problémy spojenými s alternativní podobou trestu nepodmíněného. Ve druhé kapitole, která je rozdělena rovněž na čtyři podkapitoly, následuje rozbor jednotlivých alternativních trestů, které autorka shledala pravými alternativami nepodmíněného trestu odnětí svobody. První taková podkapitola se zabývá trestem domácího vězení a vzhledem k tomu, že se jedná o nově zavedený institut, je jeho rozbor mnohem podrobnější, než tři na něj dále navazující. Obsahem této podkapitoly je zaprvé popis významu trestu domácího vězení a jeho vztah k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, za druhé jeho zasazení do českého historického kontextu, následuje za třetí charakteristika současné podoby trestu domácího vězení v české právní úpravě, za čtvrté seznámení se zkušenostmi s tímto druhem trestu v zahraničí a konečně za páté prozatímní zkušenosti s trestem domácího vězení u nás. Druhá podkapitola zabývající se trestem obecně prospěšných prací má dvě části. První část této podkapitoly se věnuje významu trestu obecně prospěšných prací a jeho pozice v systému trestních sankcí a druhá část popisuje současnou podobu tohoto trestu v našem právním řádu. Třetí podkapitola se zaměřuje jednak na soudobou podobu peněžitého trestu v našem právním řádu a jednak nalézá důvody poklesu v jeho ukládání. Čtvrtá podkapitola následně ve své první části rovněž seznamuje čtenáře se současnou podobou trestu, tentokrát podmíněného odsouzení a podmíněného odsouzení s dohledem, a ve své druhé části charakterizuje odlišnosti mezi těmito dvěma formami.

V rámci každé z částí obsahující zákonné vymezení podoby daného trestu lze nalézt zmínku o související judikatuře a nechybí rovněž poznámka ohledně výkonu jednotlivých trestů. Na závěr práce pak následuje shrnutí výhod a nevýhod, případně související aplikační problémy s navazujícími návrhy *de lege ferenda*.